БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 34 (8560)
ФЕВРАЛИИН 9
ВОСКРЕСЕНИ
1958 он

Сэн 20 мүнгэн

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

НҮХЭД ҺААЛИШАД! Үдэртэ үнеэн бүриһөө хахад пүүд һү һаахын түлөө тэмсэгты

Республикын колхозуудта январь соо һү һаалгаар хэнэй түрүүлжэ, хэнэй гээгдэжэ ябаһан тухай мэдээсэл.

…удэй ажахын бүхы хүдэлмэри… шэдтэ хандаһан КПСС-эй ЦК-… СССР-эй Министрнүүдэй Со… Хандалгада харюу болгон… публикын колхоз, совхозууд 1958 … үнеэн бүриһөө һү һаалгые 500 … рээр ехэ болгохо, тингэжэ нёдон… йхидо орходоо һү һаалгаа … 40 процентээр дээшэлүүлхэ уял… Зарим колхозууд, фермэ…, һаалишад бүришье ехэ уялга …

…абаһан уялгаяа дүүргэжэ түлөө …эн, зарим аймагууд, колхозууд, …мэнүүд, үнөө һаалишад улам …тэр һү һаалгаа болжо байна. Нё… январь һарынхаа орходоо … аймагай колхозууд энэ же… январь соо һү һаалгаа 142,4 …центээр ехэ болгоо, тинхэдэ … үнеэн бүриһөө нёдондо январь һара … 94 килограмм һү һааһан аад, … 130 килограмм һаагаа. … аймагай «8-ое Марта» кол… мүнөө жэлэй … үнеэн бүриһөө 206 литр … һаагдаба. Тус …хоздо үдэртөө …эн бүриһөө 7 ки…рамм һү һааһан …оно. Тинхэдэ …хозой эрхим һаа…лан М. Бурдуков …я үдэр бүхэнлэ …эн бүриһөө 10 …р һү һаана.

…нэ аймагай «…ангард» колхо… һаалишан Юрий …ков нёдондоной… о орходоо үнеэн …һөө 1000 лит… ехэ һү һааха …а абаад, мүнөө …р соо үнеэн бү…өө 10—12 литр һаана.

…үн Мухаршэбэ… аймагай «Ком…изм» колхозой …лишан Евдокия …орова үнеэн бү…өө нёдондонойхиһоо 600 литрээр һү һаахаар шиидээд, мү… үнеэн бүриһөө үдэрэй хахад …д һү һаадаг болонхой.

…орин аймагай колхозууд ян…ь һара соо һү һаалгые 143,7 …центээр дээшэлүүлээ. Тарбага… аймагай колхозууд үнеэн бү…өө 138 килограмм һү һаагаа.

…ТС-үүдэй дирекци болон мэр…элтэд, һү һаалга дээшэлүүл… хэрэгтэ хамаагүйгөөр ханда… Эдэ бүгэдын гэмээр шэ… жэлэй түрүүшын үдэр…һээ эхилээд, һү һаалгаар аба… уялгаяа таһалдуулха туйлда хү…э байнабди. Юуб гэхэдэ, нёдон… жэлэй январьда орходоо байгша … январь соо һү һаалга ойройдоо …процентээр ехэ болоо. Харин …гэн гэхэдэ уялгын ёһоор һү һаал…процентээр ехэ болгохо ёһотой. …эрхэдээ Зэдын, Яруунын аймагай колхозууд нёдондонойхидо …одоо ехэ үбһэ тэжээлтэй байһан … нёдондо январь һара соо һааг…даа орходоо байгша оной январь …һураггүй бага һү һаагаа. Мүн …аменай, Курумканай, Прибайка…, Сэлэнгын аймагууд энэ сар соо һаалгаяа хороогоо. 1957 оной ян…ь һаратай жэшээлхэдэ Зэдын ай…гай 10 колхозуудай 9-ниинь ян…ь соо һү һаалгаяа хорооһон бай… Гансахан лэ Ленинэй нэрэмжэтэ …хоз һү һаалгаяа бага зэргээр дээ…үүлээ. Үнеэдээ сүүдхэ соо орой…л нэгэ дахин хүйтэн уһаар уһа…д, үбһэ тэжээл саг соонь асаржа …эгүй, тэрэнние амтаруулан бэл…э шадаагүй дээрэһээ малаа саг …нь эдеэлүүлэнгүй байгаад, һү …эр һаахам гэжэ яажа хэлэлтэйб? …харшэбэрэй аймагай олон колхо…д нёдондоной январь һарынхиһаа …аггүй бага һү һаажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Түрүү һаалишад Юрий Бурков, Евдокия Федорова.

«Дружба» колхоздо январь һара соо 120 үнеэдэй туд бүриһөөнь ойройдоо 50 килограмм һүн һаагдаа. Энээнэй шалтагаан юун бэ гэхэдэ, колхозой правлениин, партийна организациин зүгһөө һаалишадай хүдэлмэриие хинахаа болигдошонхой. Тинхэдэнь һаалишад фермэдэ үдэрэй гүрим сахидаггүй, үнеэ һааха заабари дүүргэдэггүй байна. Энээнэй гэмээр үнеэд хожоржо, һү багатай болоно. Гадна үнеэдэй байра сэбэрлэгдэдэггүй, шабааһа шэбхэдээ дарагданхай. Январиин хахадһаа февралиин гаратар үнеэдтэ силос эдюулээгүй. Юундэб гэхэдэ, траншей нээжэ силос абахаяа хашараа. Таряа талханай үгы дээрэһээ һолоомо амтаруулан бэлдэхээ болинхой. Гэтэр, таряа талханай зүйл колхоздо яһала бии аад, фермэдэ асаржа хүшэ хүрэгдэнэгүй. Иимэ байхадаа үнеэдэй түрэжэ эхилбэшье,

Аймагууд	1957 оной энэ үеынхитэй сасуулхада һү һаалгын дээшэлһэниинь (процентээр)	Үнеэн бүриһөө һаагдаһан һүн /кг./: 1957 оной январь һарада	1958 оной январь һарада
Баргажанай	108,2	44	47
Б-Кударын	124,4	51	60
Бичурын	124,1	100	111
Зэдын	95,5	93	81
Яруунын	97,9	70	65
Заиграйн	122,9	67	80
Закаменай	99,4	35	37
Иволгын	142,4	94	130
Кабанскын	118,9	65	77
Хэжэнгын	120,8	44	55
Кударын	123,9	87	109
Курумканай	88,3	61	59
Кяхтын	113,2	96	103
Мухаршэбэрэй	114,1	84	93
Прибайкальска	99,4	106	103
Сэлэнгын	99,2	129	121
Тарбагатайн	116,2	130	138
Ториин	143,7	48	67
Түнхэнэй	114,6	52	62
Хориин	109,6	68	71
Баунтын	81,4	63	23
Ахын	116,0	.4	5
Х-Байгалай	33,3	81	29

энэ колхозой фермэдэ январь соо һүн багаар һаагдаа. Колхозой правлени, партийна организаци эдэ мэтын дутагдалнуудые хаража байбашье, зайсуулхые оролдодоггүй. Түрүүлэгшэ нүхэр Волохов, тэрэнэй орлогшо нүхэр Денисов, комплексно бригадын бригадир нүхэр Бухальцев, партийна организациин секретарь нүхэр Ситников гэгшэд фермэдэ ходо ерэдэгшье һаа, ажалыень гүнзэгыгөөр хаража үзэдэггүй байна. Тиимэ хадаа дутагдалнуудыешье обёордоггүй. Энэ колхозой фермэдэ 23 үнеэд түрэһэн аад, харууһа муутай дээрэһээ 13 тугалынь үхөө. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, МТС-эй директор нүхэр Козлов, главна мэргэжэлтэд Гомбожапов, Игнатьев гэгшэд энэ дутагдалые мэдэжэ байбашье, зайсуулха хэмжээ мүнөө дээрээ абанагүй. Мухаршэбэрэй аймагай олон колхозуудта иимэ дутагдал үзэгдэнэ.

Эдэ мэтын ехэ дутагдалнуудые үндэһөөрнь зайсуулхын тулада шухала хэмжээ абаха хэрэгтэй. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэлые ударидагшад болохо уялгатай. Аймагай партийна, советскэ органууд малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар абаһан уялгыень дүүргүүлхын тула колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй харюусалга дээшэлүүлхэ ёһотой.

Республикын колхозуудта январь һара соо һү һаалгын дүнгөөр КПСС-эй обкомой бюро һаяхан шиидхэбэри гаргаа. Һү ехээр һаахын тулада шухала хэмжээнүүдые бюро дээрээ хаража үзэхыень, гүрэндэ һү тушаалгые шалгажа үзөөд, һаагдаһан һүнэй 70 процентые тушаалгахыень КПСС-эй обком партиин айкомуудые уялгалаа.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„Советскэ залуушуулай һайндэр" үнгэргэдэг болохо тухай

«Советскэ залуушуулай һайндэр» үнгэргэдэг болохо.

«Советскэ залуушуулай һайндэрые» жэл бүри июнь һарын һүүлын воскресенидэ үнгэргэдэг болохо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1958 оной февралиин 7.

Бичурынхидай Хандалга халуунаар дэмжэгдэнэ

Үбһэ тэжээл элбэг ехээр бэлдэдэг болохо тухай Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын МТС-эй механизаторнуудай, харьяата колхозуудайнь, мүн хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй социалис уялга

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд, колхознигууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд һү һаалгые, нооһо абалгые дээшэлүүлгээр зарим тэды амжалта туйлаа.

Ойрын жэлнүүдтэ малайнгаа тоо толгойе олошоруулха, 100 хонин бүриһөө 140 хурьга абаха, мяха, һү, нооһо бүри ехээр абадаг болохо байнабди. Гэбэшье, ман... харьяата олонхи колхозууд һүүлэй жэлнүүдтэ малаа үбһэ тэжээлээр хүсэд һайнаар хангажа шаданагүй. Энэ хадаа малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ һаад тойбо ушаруулна. Колхозуудта үбһэ тэжээл элбэг ехээр бэлдэхэ арга боломжо байбашье, муугаар хэрэглэгдэнэ. Энээнһээ шалтагаалжа, һүүлэй хэды жэлэй туршада үбһэ ногооной тон бага ургаса абанабди. 1957 ондо МТС-тэ дунда зэргээр гектар бүриһөө 5.5 центнер үбһэн абтаһан байна. Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта сабшалангай гектар бүриһөө ойройдоол 3 центнер үбһэн абтааһэн. Сабшалангай ургасые дээшэлүүлхэ талаар ехэ арга боломжонуудай байһанние түрүү луговодууд нүхэд Бадмажапов, Батышев, Ефимов гэгшэдэй ажал хүдэлмэри элитээр харуулна. Тэдэнэр 1957 ондо сабшалангай гектар бүриһөө 40—60 центнер үбһэ абаа.

Мал ажалай хүгжэлтэһөө үбһэ тэжээл бэлдэлгын гээгдэжэ ябаһан энэ ушарые хараадаа абажа, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ КПСС-эй ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандаһан хандалгын харюуда бидэ, Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд, колхознигууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, 1958 ондо бүхы арга боломжоёо хэрэглээд, сабшалангайнгаа гектар бүриһөө 10 центнерһээ бага бэшэ, уһалагдадаг газарай гектар бүриһөө 15—20 центнер үбһэ абахаар шиидээбди. «Путь Ильича» колхозой луговод нүхэр Ефимов даажа абаһан 230 гектар сабшалангайнгаа га бүриһөө 25 центнер, тэрэ тоодо 6 гектар газарһаа гектар бүриин 148 центнер үбһэ абаха, Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой луговод нүхэр Бадмажапов зарим ургасатай газарһаа гектар бүриин 70 центнер үбһэ абаха уялгатай. Гадна оросһото культурануудай гектар бүриһөө 11 центнер, нэгэ жэлэй ургамалнуудай гектар бүриһөө 25 центнерһээ бага бэшэ ургаса абтаха.

Эдэ бүгэдые бэелүүлхын тула иимэ уялгануудые абанабди:

1958 ондо колхозуудай сабшаланда 13800 тонно наг шэбхэ гаргаха, 700 гектар газарта үтэг хэхэ, полидо 11200 тонно гэхэ гү, али хахалагдаһан газарай гектар бүридэ дунда зэргээр 10 тонно шэбхэ гаргаха. Тинхэдэ МТС-эй хүсөөр гаргагдаха бүхы шэбхын 16200 тонные, колхозуудай хүсөөр 8800 тонныень сабшалан болон полидо гаргахабди.

Иимэ хэмжээнэй шэбхэ суглуулхын тулада мал ажалай бүхы фермэнүүдэй үтэг шэбхые хэрэглэхэбди. Гадна колхознигуудай хубиин ажахыһаа хамтадаа 3000 тонноһоо бага бэшэ аргал шэбхэ суглуулха байнабди. Сабшаланда гаргагдаһан үтэгжүүлгын тонно бүхэниие хараада абажа, энэ хэрэгтэ хабаадаһан хүнүүдые урмашуулха тусхай хэмжээнүүд колхозуудта бэелүүлэгдэжэ байна.

МТС-эй харьяата колхоз бүридэ нютагай үтэгжүүлгэ суглуулха, тэрэниие сабшалан, полидо гаргаха тракторна отрядууд болон звенонууд эмхидхэгдээ. Наг шэбхэ гаргаха тусхай график тэдэндэ үгтэнхэй.

Наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэридэ ябаһан машинанууд үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглагдаха. Трактор бүхэн 2000 тонноһоо бага бэшэ аргал шэбхэ гаргаха. Декадын, һара бүриингөө даалгабари дүүргэһэн механизаторнуудта мүнгэн шан үгтэхэ.

Шэбхэ ашаха, сабшалан поли дээрэ тарааха хүдэлмэриие оньһожоруулхын тулада мүнөө МТС-тэмнай байгаа хоёр экскаватор хэрэглэхэбди. Гурбан «ДТ-54» маркын тракторта оньһожоруулгын хүсөөр шэбхэ ашадаг түхеэрэлгэнүүдые хэхэбди. Колхоз бүхэндэ саг болзор соонь минеральна үтэгжүүлгэ абаашагдаха. Хүдөө ажахын гол ургамалнуудай гектар бүридэ дунда зэргээр 2.5 центнер минеральна үтэгжүүлгэ хэгдэхэ байна.

Ургамалда нэмэлтэ тэжээл хэхын тулада 400 центнер тахяагай аргал, 800 центнер үнэһэн суглуулагдаха.

Газар уһалха гээшэ үбһэ ногооной ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ, илангаяа манай эндэ ехэ удхашанартай. Тиимэһээ бидэнэр 700 мянган кубометр тошон тогтоохо, Ягодинска уһалууриин системые июлиин 1 болотор барижа дүүргэхэ, Табхарай уһалууриин системые шэнээр бариха байнабди. Гадна бии байгаа уһалууриин системэнүүд заһабарилагдаха гэхэ гү, али 35 мянган кубометр хараанай газарай хүдэлмэри хэгдэхэ. Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо оньһон аргаар уһа бүлүүрдэжэ гаргаха түхеэрэлгэ хэгдэхэ.

3759 гектар уһалагдадаг сабшаланда шииг нойто бариха хабарай эртын уһалалга хэгдэхэ. Мүн үбһэ ногооной ургажа байха үедэ сабшалан уһалагдаха байна.

2500 гектар сабшалангай газар модо шулууһаа сэбэрлэгдэхэ, 500 гектар сабшалангай газар үндэһөөрөө һайжаруулагдаха.

Сабшалангай газарые үргэдхэхын тулада 250 гектар газарай бургааһа боролжо сэбэрлэгдэхэ, 200 гектар сабшалангай газарай болдог бүтүүлэ сэбэрлэн һалгаагдаха, мүн 250 гектар намагтай газар хатаагдаха.

Шэнгэн үбһэтэй газарай ургасые дээшэлүүлхын тула олон жэлэй хүдөөгэй үбһэ ногоон тариглаха. Хүсы, хяаг үбһэнэй үрэ суглуулжа, ерэхэ жэлдэ тарилга хэхын зорилгоор 25 гектар газарта үрэһэнэй участок таһалагдаха байна. Кукуруза ургуулха хэрэгтэ онсо анхарал табижа, тэрэниие һайн, үтэгжүүлэгдэһэн газарта тарихабди. Кукурузые ургуулха агротехникые нарйнаар сахижа, гектар бүриһөө 110—130 центнерһээ бага бэшэ кукурузын ногоо абахабди.

Бидэ, Сэлэнгын МТС-эй механизаторнууд, колхознигууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, Бичурын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй Хандалгада харюу болгон, таряан ажалай ургамалнуудай ургасые дээшэлүүлхын, газарай хурьһэ бүри үрэжэлтэй болгохын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэбди. Тингэжэ 1958 ондо оросһо таряа, үбһэ тэжээл абалгые эрид дээшэлүүлээд, ниитынгээ мал ажалые саашаланнь хүгжөөхэбди.

(Сэлэнгын МТС-эй Соведтэ, колхознигуудай суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд баталагдаба).

КПСС-эй ОБКОМДО, БМАССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

ХОНИН АЖАЛЫЕ АМЖАЛТАТАЙГААР ХҮГЖӨӨҺЭНЭЙ ТҮЛӨӨ 1957 ОНОЙ МҮРЫСӨӨНЭЙ ДҮНГӨӨР ДАМЖУУЛГЫН УЛААН ТУГУУДЫЕ БАРЮУЛХА ТУХАЙ

1957 ондо хони үсхэбэрилгөөр аймагууд, совхозууд, МТС-үүд болон колхозуудай социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, КПСС-эй обкомой бюро, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет иигэжэ тогтообо:

1. 1957 ондо хони үсхэбэрилгөөр мүрысөөндэ һайн үрэ дүн туйлаһанайнь түлөө Министрнүүдэй Соведэй, КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг барюулха гэбэл.

НЭГЭДЭХИ ЗОНОДО:

1. **Мухаршэбэрэй аймагта** (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Попов, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Караманов). Энэ аймаг хонидой тоо толгойе жэл соо 30,6 процентээр олошоруулаа, нооһо хайшалалга 36,7 процентээр ехэ болгоо, 100 эхэ хонин бүриһөө 102 хурьга абаа, дунда зэргээр хонин бүриһөө 2,99 килограмм нооһо хайшалаа. Хони үсхэбэрилгөөр Мухаршэбэрэй аймагһаа муу дүнгүүдтэй байһан Курумканай аймагһаа Улаан туг абтаба.

Хони үсхэбэрилгөөр Бичурын болон Курумканай аймагуудай һайн хүдэлмэриие тэмдэглэхэ.

2. **Гашейн МТС-тэ** (МТС-эй директор нүхэр Тютрин, главна зоотехник нүхэр Балдаев). Энэ МТС жэл соо 25,4 процентээр хонидой тоо толгой олошоруулаа, нооһо хайшалха түсэбөө 131 процент дүүргээ, 100 эхэ хонин бүриһөө 111,4 хурьга абажа түлжүүлээ, дунда зэргээр хонин бүриһөө 3,6 килограмм нооһо хайшалаа. Хони үсхэбэрилгөөр Гашейн МТС-һээ муу дүнгүүдтэй байһан дээрэһээнь Сухын МТС-һээ Улаан туг абтаба.

Хони үсхэбэрилгөөр Хонхолойн болон Ехэ-Куналейн МТС-үүдэй һайн хүдэлмэриие тэмдэглэхэ.

3. Мухаршэбэрэй аймагай **«Путь Ленина» колхоздо** (колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иванов, зоотехник нүхэр Иванов). Энэ колхоз жэл соо 53,3 процентээр хонидой тоо олошоруулаа, нооһо хайшалха түсэбөө 167 процент дүүргээ, 100 эхэ хонин бүриһөө 156,8 хурьга абажа түлжүүлээ, хонин бүриһөө 4,02 килограмм нооһо хайшалаа. Хони үсхэбэрилгөөр энэ колхозһоо муу дүнгүүдтэй байһан Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозһоо Улаан туг абтаа.

ХОЁРДОХИ ЗОНОДО:

1. **Тарбагатайн аймагта** (КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Черняков, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бурлаков). Энэ аймаг жэл соо 27,4 процентээр хонидой тоо толгой олошоруулаа, нооһо хайшалалга 29,1 процентээр ехэ болгоо, 100 эхэ хонин бүриһөө 119 хурьга абажа түлжүүлээ, нэгэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,1 килограмм нооһо хайшалаа. Хони үсхэбэрилгөөр Тарбагатайн аймагһаа муу дүнгүүдтэй байһан Иволгын аймагһаа Улаан туг абтаба.

Хони үсхэбэрилгөөр Иволгын аймагай һайн хүдэлмэриие тэмдэглэхэ.

2. **Ехэ-Куналейн МТС-тэ** (директорынь нүхэр Юринский, главна зоотехник нүхэр Кулаковский). Энэ МТС жэл соо 30,6 процентээр хонидой тоо толгойе олошоруулаа, нооһо хайшалха түсэбөө 108 процент дүүргээ, 100 эхэ хонин бүриһөө 134 хурьга абажа түлжүүлээ, **хонин бүриһөө** дунда зэргээр 3,2 килограмм нооһо хайшалаа. Хони үсхэбэрилгөөр Ехэ-Куналейн МТС-һээ муу дүнгүүдтэй байһан Жэрэмэй МТС-һээ Улаан туг абтаба.

Хони үсхэбэрилгөөр Жэрэмэй, Тарбагатайн, Иволгын МТС-үүдэй һайн хүдэлмэриие тэмдэглэхэ.

3. Тарбагатайн аймагай **«Советская Россия»** колхоздо (колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Дорофеев, партийна организациин секретарь нүхэр Пестерев). Энэ колхоз жэл соо 47,7 процентээр хонидой тоо олошоруулаа, нооһо хайшалха түсэбөө 119,2 процент дүүргээ, 100 эхэ хонин бүриһөө 163 хурьга абажа түлжүүлээ, хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,1 килограмм нооһо хайшалаа. Хони үсхэбэрилгөөр «Советская Россия» колхозһоо муу дүнгүүдтэй байһан Иволгын аймагай «Коммунизм» колхозой Улаан туг абтаба.

Хони үсхэбэрилгөөр Тарбагатайн аймагай «Рассвет» колхозой, Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ, Иволгын аймагай «III пятилетка» колхозуудай һайн хүдэлмэриие тэмдэглэхэ.

СОВХОЗУУДТА:

Кяхтын совхоздо (директорынь нүхэр Ильков, партийна организациин секретарь нүхэр Афанасьев). Энэ совхоз 26 процентээр хонидой тоо толгойе олошоруулаа, нооһо хайшалалга 58,5 процентээр ехэ болгоо, хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,75 килограмм нооһо хайшалаа, 100 эхэ хонин бүриһөө 192 хурьга абажа түлжүүлээ.

Хони үсхэбэрилгөөр «Эрдэм», Борьёогой совхозуудай һайн хүдэлмэриие тэмдэглэхэ.

Һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын городской округто

ОКРУГОЙ ТҮЛӨӨЛЭГШЭДЭЙ СУГЛААН

Ленинэй орденто оперо болон баледэй театр соо хүн зон дүүрэн. Эдэмнай СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгаха һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын городской округой һунгагшадай түлөөлэгшэд Совет гүрэнэй дээдын засаг түрэдэ дэбжүүлхэ кандидадууд тухайгаа хөөрэлдэхэеэ суглараа гээшэ.

Паровозо-вагонно заводой вагон хабсаралгын цехын слесарь нүхэр Милин богонёор үгэ хэлээд, һунгалтын урда тээхи ажалшадай суглаае нээбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ тус округһоо кандидадуудые дэбжүүлһэн ПВЗ-гэй хүдэлмэришэдэй үмэнэһөө нүхэр Асеев түрүүн үгэ хэлээ.

—Советскэ Союзай Коммунис партиин элитэ ажал-ябуулагша **Никита Сергеевич Хрущевые**, заводой эрхим фрезеровщик **Марк Антонович Чернышевые** засагай дээдын газарта кандидадууд болгон дэбжүүлхэ золтой байһандаа омогорхонобди,—гэжэ нүхэр Осеев хэлээд, М. А. Чернышев тухай богонихоноор хөөрэжэ үгөө. 25 жэл шахуу ПВЗ-дэ ажаллахадаа нүхэр Чернышев даалгагдаһан хүдэлмэридөө абьяастай бэрхэ, уран нарин хүн байһанаа харуулаа. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ уралан нарижуулгын хэдэн олон дурадхал оруулжа, али тухай ехэ мүнгэн зөөри алмуулаа гээшэб! Нүхэр Чернышев 40-өөд хүниие фрезеровщигой мэргэжэлдэ һургаа. Үни удаан саг соо ажаллажа ябахадаа Марк Антонович заводойнгоо хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй, новатор гэжэ суутай болонхой.

Зооветеринарна институдай һургагша нүхэр Малахинов, Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй МТС-эй токарь нүхэр Моложников, Улан-Удэ станциин паровозно депогой машинист нүхэр Щукин, хүүгэдэй больницын врач нүхэр Корягина, мяха-консервын комбинадай партийна организациин секретарь нүхэр Лебедев, оперо болон баледэй театрын артистка нүхэр Лыгденова болон бусад үгэ хэлээ. Эдэнэр дээдын засаг түрэдэ кандидатаар дэбжүүлэгдэһэн КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевой, ПВЗ-гэй эрхим фрезеровщик М. А. Чернышевой, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ кандидатаар 24-дэхи Эрхүүгэй округһоо дэбжүүлэгдэһэн Михаил Алексеевич Ясновой совет арадай үмэнэ онсо габьяатай байһыень тэмдэглэбэ.

Һунгалтын урда тээхи энэ суглаан дээрэ БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. Ц. Цыремпилон, партиин обкомой секретарь Е. Л. Магунов гэгшэд үгэ хэлээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ кандидадуудаар һунгуулиин 377-дохи Улан-Удын городской округһоо Коммунис партиин элитэ ажал-ябуулагша Н. С. Хрущевые, паровозо-вагонно заводой эрхим фрезеровщик М. А. Чернышевые дэбжүүлээд, энэ округто һунгагдахаа зүбшөөлөө үгэхыень эдэ нүхэдые гуйха гэһэн шиидхэбэри суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар батална абаба. Мүн СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ кандидатаар һунгуулиин 24-дэхи Эрхүүгэй округһоо М. А. Ясновые дэбжүүлжэ, энэ округто һунгагдахаа зүбшөөлөө үгэхыень гуйха гэһэн шиидхэбэри абтаба.

Тэрэшэлэн тус округой бүхы һунгагшадта хандаһан Хандалга батална абтаба. Удаань һунгуулиин энэ округой этигэмжэтэ нюурнууд баталагдаа.

Бумбэрсэг дэлхэйе тойрон ниидэгшэ хоёрдохи хэмэл одоной ябаса тухай

Хоёрдохёо табигдаһан хэмэл одон февралиин 8-най үглөөнэй 6 часта дэлхэйе 1380 дахин тойроо.

Хоёрдохёо табигдаһан хэмэл одые үүлэгүй сэлмэг үдэр, наранай гарахын урда тээ, хойто широтагай 26-дахи градусһаа 54 градус хүрэтэр, урда широтагай 25-лахи градусһаа 64-лэхи градус хүрэтэр миин нюдөөр хаража болохо байна.

(ТАСС).

КОММУНИСТНУУДАЙ, ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ БАТА НЭГЭДЭЛЭЙ КАНДИДАДУУД

СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар *дэбжүүлэгдэһэн нүхэдые республикымнай ажалшад хаа хаанагүй халуунаар дэмжэнэ*

☆

Һаналаа нэгэдэл

Февралиин 6-най үдэшэ Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой худэлмэришэдэй, албахаагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан бэлоо.

Худэлмэришэнэй комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр В. Коломейцев суглаа нээгээд, дунда һургуулиин багша нүхэр Е. Левченкодэ үгэ үгэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ һунгаха 378-дахи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр **Н. С. Хрущевые** дэбжүүлнэб,—гэжэ Е. Левченко хэлээ.

Совхозой директор нүхэр М. Попков удаань үгэ хэлэхэдээ, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 417-дохи Бичурын округһоо партиин Бичурын айкомой секретарь **Владимир Георгиевич Большаковые** дэбжүүлээ.

Совхозой главна агроном А. Тугаринов, ахалагша хонишон Ц.-Д. Норбоев, сельсоведэй түрүүлэгшэ В. Вершинин болон бусад үгэ хэлэжэ, нүхэд Е. Левченкын, М. Попковой дурадхалнуудые дэмжэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 378-дахи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущевые, Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 417-дохи Бичурын округһоо партиин Бичурын айкомой секретарь В. Г. Большаковые дэбжүүлхэ гэжэ суглаан нэгэн һаналтайгаар тогтоогоо.

Мүн СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 378-дахи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **А. У. Хахаловые,** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 24-дэхи Эрхүүгэй округһоо РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо нүхэр **М. А. Ясновые** дэбжүүлхэ тухай Галуута-Нуурай горнягуудай шиидхэбэрие совхозойхидой суглаан нэгэн дуугаар дэмжээ.

Гашейн механизаторнуудай үгэ

СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведтэ кандидадуудые дэбжүүлхын тула Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн МТС-эй механизаторнууд, инженер, технигүүд, албахаагшад гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн клуб соогоо сугларба.

МТС-эй комбайнер **Н. П. Красиков** түрүүлэн үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь **Никита Сергеевич Хрущевые** һунгуулиин 378-дахи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ дурадхал нүхэр Красиков оруулба.

Тэрэнэй удаа МТС-эй техник-нормировщик Н. П. Кононов үгэ хэлэхэдээ, һунгуулиин 378-дахи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта кандидадаар КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **Александр Уладаевич Хахаловые** дэбжүүлхэ дурадхал оруулнаб гэбэ.

Рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Ф. Радионов, слесарь М. Калашников, 9-дэхи тракторна бригадын бригадир П. Иванов үгэ хэлэжэ, нүхэд Красиков болон Кононовой дурадхалнуудые һайшаан дэмжээ.

Омогорхолтойгоор дэбжүүлээ

Иволгын МТС-эй механизаторнууд ажалайнгаа һүүлээр мастерской соогоо сугларанхай байба. Тэдэнэй дунда эрхим түрүү трактористнар, комбайнернууд, инженерно-техническэ худэлмэрилэгшэд бии. СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхээ ерэһэн механизаторнууд ехэл хүхюутэй баяртай.

МТС-эй парторганизациин секретарь Р. Д. Митропольский суглаагаа нээжэ, һунгалта тухай тобшохоноор хэлээд, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар эгээ эрхим хүнүүдээ дэбжүүлэе гэжэ механизаторнуудые уряалба. Һүүлээрнь МТС-эй слесарь Ц. Н. Гомбоев үгэ абажа:

—Би һунгуулиин 411-дэхи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо республикын мяха-консервын комбинадай желатинна цехын начальник **Нина Яковлевна Рыбниковае** дэбжүүлхые дурадханаб, гэбэ. Нүхэр Гомбоевой дурадхалые механизаторнууд ехэтэ һайшаан дэмжээ.

☆ ☆

Нэгэн дуугаар дурадхаба

Үбэлэй үдэр үнгэржэ, үдэшын бүрэнхы болохотой сасуу, Удинск тосхоной гэртэ, газаагуурше электрын гэрэл яларaадхина. Совхозой малшад, механизаторнууд, албахаагшад һайндэрэйхеэр хубсаланхай, клуб тээшээ гэшхэлбэ.

Тэдэнэй шэг шарайдань урма, зоригой ольһон элеэр харагдана. Тиимэшье байнгүй яахаб даа! Гүрэн түрынгөө засагай дээдэ зургаанай—СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхээ ерээ ха юм.

Уданшьегүй уужам, һаруул клуб соо хүн зон дүүрэнэ. Совхозой партийна организациин секретарь нүхэр Дагбаев СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаа нээбэ.

Удаа тээнь КПСС-эй Хориин айкомой секретарь нүхэр Рандин СССР-эй Верховно Соведэй һунгуулиин гурим тухайда һануулан хөөрөө.

Һүүлээрнь Хориин совхозой директор нүхэр Ц. Д. Дэржиев үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ:

— Манай совхозой худэлмэрилэгшэд ехэ талаантай байна. һунгуулиин 415-дахи Яруунын округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Санжиева Бальжима Базаровнае** дэбжүүлнэб.

Нүхэр Санжиева ажалша колхознигой бүлэдэ 1930 ондо түрэһэн, ажалаараа шалгарһан хонишон юм. 1945 ондо долоон жэлэй һургуули дүүргээд, хонишон бэлоһон байна. Жэлһээ жэлдэ ажалай амжалта түйладаг байгаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ 170 хонинһоо 270 хурьга абажа, түлжүүлээ.

Һүүлээрнь совхозой үнинэй токарь Иван Кириллович Машанов, Раиса Милохова гэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Бальжима Базаровна Санжиевае дэбжүүлхэ һанамжа һайшаан дэмжэнэбди гэжэ мэдүүлээ.

Хориин совхозой малшад, механизаторнууд, албахаагшад СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Анастас Иванович Микоянай,** КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **Александр Уладаевич Хахаловай,** РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Михаил Алексеевич Ясновой** кандидатурануудые нэгэн дуугаар дэмжэбэ.

Совхозой 3-дахи фермын худэлмэришэн Батор Цыбиков, 4-дэхи фермын хонишон Роман Ламатханов, зоотехник Бадмажаб Ендоков, 5-дахи фермын хонишон Насагдоржиева болон бусад үгэ хэлэжэ, дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудые дэмжээ.

***

Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон **Бальжима Базаровна Санжиевагай** кандидатурые нэгэн һаналаар дэмжэбэ. Тэндэ болоһон суглаан дээрэ колхозой түрүүлэгшэ С. Батороев үгэ хэлээ. Мүн ветврач Н. Чимитдоржиев һүүлэй жэлнүүдтэ Яруунын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо Бальжима Базаровна Санжиеватай хамта худэлһэн байжа, бэрхэ малша энэ нүхэрэй габьяата ажал тухай хөөрэбэ.

Баяр дээрэ баяр

Республикымнай суута сэмбэшэд гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн улаан булан руугаа согтой солбоноор һубаринад. Зарим нэгэн харгыдаа зог татан юушьеб даа, өөһэд дундаа хөөрэлдэнэ, энеэлдэнэ. Теэд баярланшьегүй яахаб. Үнгэрһэн жэлэй дүрбэдэхи квартал соо оронойнгоо завод, фабрикануудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ ажалша бэрхэ сэмбэшэд 2-дохи һуури эзэлжэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ суглаагаа баяр дээрээ баяр халяан угтаа ха юм.

Фабрикын партийна эхин организациин секретарь нүхэр Семенникова суглаа нээхэдээ, оронойнгоо эгээн дээдэ, хүтэлбэрилхы органой депутадта кандидадуудые дэбжүүлхэ тухай үгэ хэлэжэ, арадтаа үнэн сэхээр алба хэдэг хүнүүдээ кандидадаар дэбжүүлхыень сэмбэшэдые уряалба. Удаань фабрикын ээрэлгын цехын начальник М. Ф. Завгородняя үгэ хэлэхэ зуураа:—Һунгуулиин 411-дэхи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар Вождь Ленинэй үнэн сэхэ шаби, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь нүхэр **Хрущевые** дэбжүүлнэб—гэжэ хэлэбэ.

Нүхэр Завгородняягай дурадхалые В. М. Гриф, Г. Е. Климентьев, Н. В. Вермизев, И. Л. Арефьев гэгшэд дэмжээ.

СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 411-дэхи Улан-Удын хүдөөгэй округһоо **Нина Яковлевна Рыбниковае** дэбжүүлхэ гэһэн фабрикын заправщик Иван Ильич Тимошкиной дурадхалые сэмбэшэд нэгэн дуугаар һайшаагаа. Нүхэр Рыбникова Улан-Удын мяха-консервын комбинадта 1941 онһоо хойшо таһалгаряагүй худэлмэрилхэдөө эрхим ажалаараа алдар сууда гаранхай. Нина Яковлевна 1947 ондо КПСС-эй гэшүүн болоһон юм.

Һүүлдэнь үнэн сэхэ хүнүүдээ депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн сэмбэшэд һунгалтын хүндэлэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, байгша оной нэгэдэхи квартал соо завод, фабрикануудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлхын түлөө хамсыгаа шамажа орохобди гэжэ мэдүүлээ.

Эрхимэй эрхимүүд

Кяхтын хонинэй совхозой худэлмэришэд, албахаагшад 1-дэхи фермынгээ клубта сугларба. Партийна организациин секретарь нүхэр Л. А. Афанасьев суглаа нээгээд, совхозой 4-дэхи фермын худэлмэришэн нүхэр Бабасан Будаевта үгэ үгэбэ.

— Коммунис партиин, Совет правительствын элитэ ехэ ажал-ябуулагша **Климент Ефремович Ворошиловые** СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлнэб,—гэжэ нүхэр Будаев хэлэбэ.

Энэ дурадхалыень сугларһан зон нэрьемэ альга ташалгаар уггаба. Нүхэд Коростылев, Б.-С. Будаев болон бусад хэдэн хүн дэмжэжэ үгэ хэлээ.

Удаа тээнь совхозой һү һаалиин 1-дэхи фермые даагша Валентина Черная үгэ абаад:

— Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар һунгуулиин 418-дахи Кяхтын округһоо Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Жамсо Бальжинимаевич Ванкеевые** дэбжүүлхэ дурадхал оруулнаб,—гэбэ.

Энэ дурадхалые Киранай адагай долоон жэлэй һургуулиин директор нүхэр Шишмарев, совхозой бухгалтер нүхэр Дылгыров гэгшэд һайшаан дэмжэһэн байна.

Һунгуулиин 418-дахи Кяхтын округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Климент Ефремович Ворошиловые, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Жамсо Бальжинимаевич Ванкеевые дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар тогтоогоод, һунгуулха зүбшөөлөө үгэхыень гуйжа тэдэндэ хандаба.

Мүн СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй депутадта нүхэр **Н. С. Хрущевой,** нүхэр **А. У. Хахаловай** кандидатуранuудые, һунгуулиин 24-дэхи Эрхүүгэй округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта нүхэр **М. А. Ясновой** кандидатурые дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол суглаан дээрэ нэгэн дуугаар баталагдаа.

***

Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ артельдэ олон зоной хабаадалгатай суглаан боложо, һунгуулиин 418-дахи Кяхтын округһоо СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй депутадта кандидадаар колхозойнгоо түрүүлэгшэ нүхэр **Ж. Б. Ванкеевые** эндэхи колхознигууд угаа ехэ баяртайгаар дэбжүүлбэ.

Таанар абаһан уялгаяа хэр зэргээр дүүргэж байнат, хэды хони отондо оруулаабта?

☆

100 хонин бүриһөө 160 хурьга абаха

Бичурын аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи комплексно бригадын хонишод улаан одонойхидой үүсхэлые халуунаар дэмжээд, 100 эхэ хонин бүриһөө 160 хурьга абажа түлжүүлхэ, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалха уялга абаа һэн.

Энэ абаһан уялгаяа бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тулада эндэхи хонишод улам эршэмтэйгээр ажаллажа байнхай. Жэшээнь, ахалагша хонишон Александр Хомяковой отарынхид хамта дээрээ 500 эхэ хонидтой аад, мүнөө 420 хурьга абаа. Энэ отарын хонишод Бимбасу Цыбиктарова, Һамасу Санжиева, Амжад Эрдынеева, Валентина Кузнецова оролдосотой бэрхээр ажаллана. Тэдэнэр тус тустаа 100 гаран хурьгадые абаад, бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна.

Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хэрэгтэ тус отарынхид горьтой анхарал табина. Искусственна үрэжүүлгэ хэхэ худэлмэрие колхозой ветфельдшер коммунист В. Сизых эдэбхитэй һайнаар ябуулжа байдаг.

Абаһан уялгаяа энэ отарынхид дүүргэхэнь лаб̆тай.

П. Минжиев.

Хонишодой нэгэ бүлэдэ

Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой залуу хонишон Амагалан Чимитов аба эжытээ нэгэ отара хонидые харууһалдаг.

Энэ бүлэ отарынгаа хонидые оролдосотой һайнаар, шадамар бэрхээр харууһалжа, эдээлүүлжэ, жэлэй дүрбэн сагта тобир тарган, үдхэн һайн нооһотой байлгадаг. Мүн хонидойнгоо түл бүрин бүтэн ондо оруулдаг түрүү хонишод гэлсүүлдэг юм.

Мүнөө жэлдэ энэ отарынхид хонидоо олоор хэнзэлүүлжэ, 100 эхэ хонин бүриһөө 140 хурьга түлжүүлхэ уялга абаа. Хонидынь январиин эхеэр хурьгалжа эхилээд, 100 холо гаран хурьгад абтаад, кошарно-базова аргаар тэнжээгдэжэ байна. Хурьгалһан хонидоо 10-аад хоноод байхадань отондо оруулна. Түл абалгын, хонидые отондо оруулгын эгээл харюусалгатай үедэ үбһэ тэжээлээ саг болзор соонь зөөжэ, бэлдэжэ абанхай. Хонидойнгоо байра, хашаа хорёое заһабарилжа, бэлдэжэрхинхэй байба.

—Гүрэн түрынгөө дээдэ орган—СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые һайн амжалтаар угтахын түлөө бидэнэр унаһан малгайгаа абангүй ажаллаха хүсэлэнтэйбди, —гэжэ хонишон Чимитов хөөрэнэ.

Ц. Бадлуев.

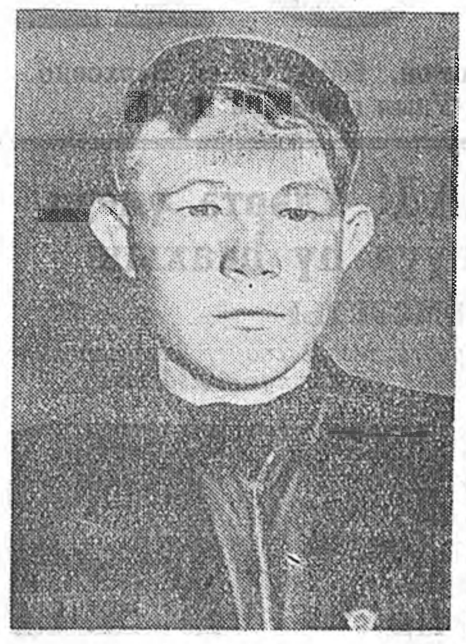
Үрэжүүлгэдэ һаналаа табихаар

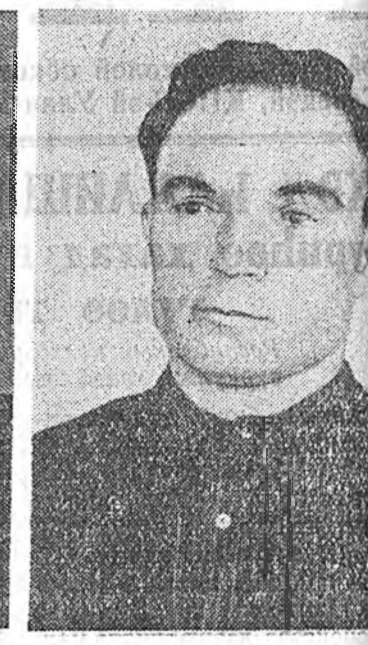
Залуу хонишон Мария Дагбаева Ториин «Заветы Ильича» колхоздо оройдоол хэдыхэн жэл соо худэлнэ. Даажа абаһан ажалдаа оролдосотой бэрхэ туладаа нүхэр Дагбаева хони харууһалха талаар горьтой дүй дүршэлтэй, колхоздоо мэдээжэ болонхой. Улаан одонойхидой үүсхэлые дэмжэн, 1958 ондо 100 хонин бүриһөө 160 хурьга абаха уялга абаа һэн.

Отарада хамтадаа 293 хурьган абтаа. Тиигээд хорёод хонин отондо оруулагдаба. Бүри олон хонидые отондо оруулха аад, хусануудыень отоной үедэ һайса бэлэдхэгдээдүй байшоо. Мүн хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ худэлмэри түргэдхэхэ тухайда колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй зүгһөө багаар анхарал табигдана.

Б. Дамбаев.

☆ ☆

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Мухаршэбэрэй аймагай «Путь Ленина» түрүү хонишон Василий Соловьев, Тарбагатайн аймагай «Искра» эрхим хонишон Петр Павлов.

Л. Хайдуровай, А. Мантае[в]

ХОНИН ҺҮРЭГӨӨ ХОЁР ДАХИН ОЛОШОРУУЛАА[Б]

Колхозойнгоо мал ажалай гол һалбари болохо хонин ажалда онсо анхарал хандуулдаг болоһоной ашаар һүүлшын 3—4 жэл соо хонидойнгоо тоо толгойень олошоруулгаар, ашаг шэмыень дээшэлүүлгээр һайн амжалтануудые түйлажа байнабди. Хэрбээ 4—5 жэлэй урда арбаад мянган, ехэнхидээ шэрүүн, шэрүүбтэр нооһотой хонитой, хонин бүриһөө 2 килограмм тухай нооһо хайшалдаг байбал, мүнөө **20 мянган, ехэнхидээ нарин, нарибтар нооһотой хонитой, хонин бүриһөө 3,3 килограмм нооһо хайшалдаг болообди.** Тиин мүнөө жэл хамта 573 центнер гү, али элдүүриин газарай 100 гектар бүридэ 265 килограмм нооһо абажа, 2 миллион 400 мянган түхэриг олзо доход абаабди. Тингэжэ 1957 оной дүнгүүдээр манай колхоз ВСХВ-гэй кандидат болобо.

Манай хонишод СССР-эй Верховно Соведэй Хандалгатай танилсаха зуураа, тэрэниие угаа ехэ баяртайгаар дэмжэжэ, шэнэ социалистическэ уялгануудые абаа. Тэрэнэй ёһоор 1958 ондо хонидойнгоо тоо толгой 24500 хүргэхэ, хонин бүриһөө дунда зэргээр 3,9 килограмм нооһо хайшалжа, хамта 791 центнер нооһо гү, али элдүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ 365 килограмм нооһо абаха байнабди. Тиигэжэ ганса нооһонһоо 4 миллион түхэриг олзо доход абажа, колхознигуудайнгаа ажалта үдэр бүхэндэ 10—10 түхэриг мүнгэ хубаахаар хараалаабди.

Хонидой тоо толгэй олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ хонидые үбэл хурьгалуулха, хэнзэлүүлхэ арга шиидхэхы удхашанартай байһаниинь түрүү дүй дүршэл дээрэһээ элирүүлэгдээ гээшэ. Манай колхоз энэ түрүү аргые гурбадахи жэлээ амжалтатайгаар хэрэглэжэ байна. Хонидые үбэл хурьгалуулхада нооһон ехээр абтадаг, хурьгадай һайнаар түлжэдэг байһыень манай колхознигууд ойлгожо, мүнөө олонхи хонидоо январь-февраль һарануудта хурьгалуулжа байна.

Үнгэрэгшэ намар, август-сентябрь һарануудта 7900 эхэ хони искусственна аргаар ороондо оруулһан байгаӑбди. Тэдэмнай булта шахуу үбэлэй һарануудта хурьгалха байна. Мүнөө эдэ хонид 18 отарада үбэлжэнэ. Иимэ олон хонидые үбэлэй сагта хурьгалуулхын тулада манай колхоз намарһаа хойшо бэлэдхэлэй ехэ худэлмэри ябуулаа. Нэн түрүүн хурьгадые кошарно-базова аргаар түлжүүлхэдэ таатай зохид байранuудые гүйсэд бии болгообди. 2—3 жэлэй туршада колхознай хонидэй байха олон байра баряа. Тиимэһээ ехэ хонидой байха байра олонхинь типовой, нарай ху[...] хонидой байха дундаа дула[...] һалгатай юм. Мүн хуушан [...]дэн байра тиимээр тааруула[...] һабарилагдаа.

Хонидой хурьгалха үедэ һ[...] жээл эрхэ бэшэ хэрэгтэй бай[...] мэдээжэ. Тиимэһээ манай ко[...]нидоо тэжээлээр хангаха асу[...] онсо анхарал хандуулна. Ма[...]дэ һүүлшын жэлнүүдтэ ган[...] боложо, колхознай тэжээл[...]гээр бэлдэхэ асуудал шиидхэжэ шадаагүй байна. Г[...] хурьгалха хонидоо һайн [...]лээр хангадаг заншал[...] Мүнөө хурьгалха хонидтоо, бүриин дунда зэргээр 1 цен[...] үлүү буусын хяаг үбһэ, 3[...]грамм зелёнко, 20 килограм[...] центрат хүртэхөөр тэжээл [...]бди. Мүнөө хонишод эдэ тэж[...]дэйнгээ 70 гаран процентыень [...]гаа зөөжэ асараа. Мүн хони[...] намарһаа хойшо хагда, на[...] шэлбэһэ ехээр бэлдээ. Мүнөө бухэнэй газаа 150—100 центн[...]дан суглуулагданхай. Үбэл[...] эхинһээ хэйшо хонишоднай [...] даяа тусхай хайрсагууд соо[...] түүлэн, концентрат болон да[...] холижо дараад, дулаан гэрт[...] гажа нэгшээһэнэй һүүлээр х[...] эдээлүүлдэг байна. Энэнь һа[...]нартай нэмэри тэжээл боло[...]рэниие хонид ехэ амтархажа[...] Тэрэшэлэн хонидто нарһанай бэһэ, бусад минеральна тэжэ[...] дэг байнабди.

Энэ үедэ коммунистнууд Г[...]ганов, Д. Раднаев, М. Бе[...] гэгшэдэй даажа байһан С[...] хонишод мүнөө дэлгэнэһэн х[...] илгажа, һайнаар харууһална[...] лүүлнэ, хонидойнгоо хото хо[...]хи дахин заһабарилна, ду[...] Хурьгадаа нэгэшье гарза[...] абажа түлжүүлхэ гэһэн зори[...]даа табяад, тэдэнэр мүнөө сусашагүйгөөр ажаллажа ба[...]

Хонидой тоо толгойе олошо[...] хэрэгтэ тэдэниие хэнзэлүүлхэ нэгэ һайн арга гэжэ Хориин[...]гай «Улаан Одон» колхозой[...]шод тон зүб мэдүүлээ. Эдэнэй[...]лые дэмжэжэ, манай колхоз[...]шынхеэ хонидоо хэнзэлүүлхэ байна. Мүнөө жэлдэ 3000 хон[...]зэлүүлжэ, 100 эхэ хонин бүри[...] хурьга гү, али хамта дээрээ [...] хурьга түлжүүлхэ гэһэн сэ[...] уялга абтанхай. Манай хони[...] энэ уялгаяа дүүргэхэ байһ[...] лаб̆тай.

С. А. Цыбиков, Курумк[...] аймагай Ленинэй нэрэм[...] колхозой түрүүл[...]

Кемерово. «Куйбышеву[...] трестын «Байдаевскиие укл[...] гэжэ шахтын горнягууд Я. Я. [...]меннигэй зохёоһон «ПКГ-3» [...] нүүрһэ малтадаг комбайнаар [...]ша оной январиин 23-да д[...] дээрэ үзэгдөөгүй ехэ нүүрһэ [...]таа. Эндэхи нүүрһэшэд нэгэ с[...]хын турша соо 154 метрын г[...]та нүүрһэ малтаа. Нүүрһэ мал[...]шад энэ амжалтаяа СССР-эй В[...]ховно Соведэй һунгалтада зорю[...]

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүүрһэ мал[...]шад (зүүн гарһаа) Г. Гафи[...] Б. Помогаев. В. Титов, Н. Рез[...]кий, П. Петушов.

ТАСС-эй фотохро[...]

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Манай почтоһоо

Республикымнай ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй һунгалын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн бүгэдэарадай социалистическэ мүрысөөндэ ороод, угаа ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ хаа хаанагүй — колхоз, совхозуудта, МТС-үүдтэ, предприятинууд болон эмхи зургаануудта һунгуулиин урдахи суглаанууд баярай орцон байдалда үнгэржэ байна.

Ажалшадай эдэбхи үүсхэл тухай, мүн ажал хүдэлмэридэхи дүнгүү дунданууд тухай мэдээсэлнүүд нютаг бүхэнһөө манай редакцида ороно.

Үнгэрэгшэ январь һарада манай редакцида 536 бэшэг ороо. Эдэнэй гурбан зуу гаранинь газетэдэ толилогдоо. Мүн олохон бэшэгүүдээр хэмжээ абтана.

Гэхэ зуура, зарим нэгэн эмхи зургаануудай, аймаг, колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд газетэдэ толилогдоһон шүүмжэлхы бэшэгүүд, статьянуудаар дары хэмжээ абанагүй. Жэшээнь, Зэдын аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Борисов үнгэрһэн һарада гараһан хоёр бэшэгтэ мүнөө болотор харюу үгөөгүй байһаар.

Үсэгэлдэр 15 бэшэг редакцида абтаа. ВЛКСМ-эй Кударын аймкомһоо нүхэр Даров бэшэг эльгээжэ, ВЛКСМ-эй XIII съездые аймагай залуушуулай хэр зэргээр угтахаа байһан тухай мэдээсэнэ.

— Һаяхан, бидэнэр, 22 һурагшад «Коммунизм» колхозой отарануудта ошожо, нэгэ үдэр ажалдань туһалаабди,—гэжэ Ульдиргын дунда һургуулиин һурагша Василий Ламажапов бэшэнэ.

Аймаг дотороо болохо байһан һонин мэдээсэлнүүдые нүхэр Цырэнов Баргажанһаа эльгээгээ.

Колхоз, совхозуудтахи, промышленна предприятинуудтахи ажалша, малшадай габьяата ажалые магтан харуулһан бэшэгүүд үсэгэлдэр мүн лэ олоор ороо.

☆ ☆

Урдань хооһон тала байһан газарта

Хэдыхэн жэлэй ...ада тээ хооһон ...на байһан газар- ... мүнөө Погранич- ... МТС-эй үйлэд- ...рниин барилга- ...нууд, байрын гэр- ...нүүд жэрылдэн ха- ...рдана.

...нүхэ, хюрөө ба- ...һан хүнүүд тү- ...үүшынхеэ 1952 ...до эндэ ерэжэ, ...энэ машинно-трак- ...орна станци бари- ...а эхилээ һэн. ...гэжэ табан жэ- ...эй турша соо ме- ...анизаторнуудай ...эхон урган бодоо. ...акторнуудые ка- ...тальнаар заһа- ...рилха типовой ...ТМ, 5 автомаши- ...ын байха гараж, ...25 киловатт хүсэ- ...эй электростанци, ...донапорно башня, ...ни гэхэ мэтэ ...лон барилга бо- ...онхой. Тиихэтэй ...мта, байрын олон ...эр баригдаа. Хоёр байратай 6 шэнэ, нэгэ нэгэ байратай 9 гэр, 75 хүнэй байха хоёр дабхар хамтын байра баригдажа, «Пограничная», «Советская» гэжэ шэнэ үйлсэнүүд бии болоо. Шэнэ барилганууд эндэ жэл бүри олоор олон болоно.

Тус МТС һайн техникэтэй. МТС-эй харьяата колхозуудта элдэб маркын 50 трактор, 45 комбайн, хүдөө ажахын бусад олон машина хүдэлнэ.

Механизаторнууд жэл бури олошоржо байна. Мүнөө эндэ 300 шахуу тракторист комбайнер инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ажаллана. Тэдэнэй олонхинь эрхим ажалаараа суутай болонхой. Комбайнернууд Иннокентий Сукнев, Мария Черепанова, трактористнууд Архип Григорьев, Гавриил Семенов, механигууд В. А. Сизых, И. Л. Давыдов аймаг доторoo хүндэтэй болоо. Олон хүдэлмэрилэгшэд МТС-эй эмхидхэгдэһэн сагһаа хойшо ажаллажа, бэрхэ һайн мэргэжэлтэд болонхой. Нүхэд Капустин, Зарубин, Самбуев, Доржиев, Ганжуров, Русанов гэгшэд анханда юрын хүдэлмэрилэгшөөр ажаллажа эхилээд, мүнөө тракторна бригаднуудай бригадираар, бригадирай туһалагшаар, МТМ-е даагшаар ажаллана.

С. Климов.
Кяхтын аймаг.

Оролдосотой туһалагша

...лон комсомолшууд, залуушуул ...лэй түл абалгын харюусалгатай ...э хонишодто туһалхын тула ...мэ, отарануудта ошожо, ажал... ...ка байнхай. Тэдэнэй олониинь ...лдосотой һайн ажалаараа хони... ...то ехээр туһална.

...ухаршэбэрэй аймагай «Вперед» ...э газетын типографиин хүдэл... ...рилэгшэ Д. Б. Балданов хониной ...рмэ гарахые хүсэжэ, «Үнэн» ...хозой ахалагша хонишон Гарма ...дыповэй отарада ажаллажа ...на. Тэрэ түрүүшын үдэрһөө үнэн ...э ажалаараа шалгаржа эхилээ. ...ууу хонишон табан хоногой ...шада 180 шэнэ түл абалсаад, ...олтогүйгөөр түлжүүлжэ байна. Хурьга харууһалхаһаа гадна, хонидой байра сэбэрлэжэ, хорголыень зөөлсэнэ.

Гадна, энэ залуу нүхэр хонишодой дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна, «дайшалхы хуудаһа» гаргана.

Нүхэр Балданов энэ отарын хонишодой уялгые гоё һайханаар бэшэжэ, байра соонь хадаа. Нүхэр Балданов радиогоор дамжуулагдаһан шэнэ һонин тухай хонишодто дуулгажа, газетэ уншажа үгэдэг юм.

Б. Базаргармаев.

Нүүдэл ларёк эльгээжэ байг лэ

Кабанскын аймагай Сталинай, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудай олохон малшад гэрһээ 30—35 километрын газарта, арал дээрэ мал харууһалжа байна. Теэд эдэ малшадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар, эдеэ хоолоор хангаха хэрэгтэ зохихо анхарал хандуулагданагүй. Тиимэһээ тэдэнэр шухала хэрэгтэй зуруул, мылэ, тамхи, керосин гэхэ мэтээр ходо таһалдуулагдана.

Малшадай байдаг газарһаа эгээн дүтын магазин 10-аад километртэ, Ранжурово тосхондо оршодог юм. Малшад шухала хэрэгтэй эд бараа абахын тула энэ магазинда ошожо, үнэтэ сагаа гээнэ.

Малшадта нүүдэл ларёк эльгээхэ ёһотой. Кабанскын рыбкооп энээн тухай мартажархёо. Мүн аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр Самолетов, худалдаа наймаанай таһагые даагша нүхэр Алферов иимэ байдалтай эбсэшоо.

Колхозуудай фермэ, гүүртэнүүдээр хэзээ нүүдэл наймаан эмхидхэгдэхэ юм гэжэ малшад асууна.

А. Бусурманов.

Хэндэ хэрэгтэй гараж гээшэб?

Зэдын аймагай Борьёогой сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз 1956 ондо 6 автомашинын багтаамжатай шэнэ гараж бариһан байгаа. Мүнөө энэ гараж соо нэгэшье машина байнагүй. Харин гаражай үүдэ, сонхонуудынь эбдэрщэнхэй, задагай зайдан байдалтай болошоо.

Тус колхоз 6 автомашинатай юм. Эдэ машинануудынь айлай газаагуур, складай хашаа соо, эндэ тэндэ байдаг. Газаагуур байлгагдаһан машинын моторынь хүрэжэ, тэрэнээ гэдхээхын тула гал носоохо хэрэгтэй болодог. Мүн харууһагүй орхигдоһон машинанууд эбдэршэнэ. Шофёрнууд тэдэниие заһабарилха гэжэ сагаа барана. Нэгэ самосвал машина эбдэрһээр хоёр һара шахуу болоо.

Колхозой правлени гаражаа заһабарилха гэжэ һаналаа табинагүй.

Д. Цыремпилов.

Магазин нээхээр болоо

Заиграйн аймагай «Путь к коммунизму» колхозой 2-дохи бригада колхозой центрһээ 10—12 модоной газарта, Сундулга гэжэ нютагта оршодог. Эндэ анхан колхозой центр байһан юм.

Урдань эндэ Верхне-Талецка сельпогой магазин бии байһан аад, 1953 ондо хаагдашоо. Колхознигууд тэрэ гэһээр хэрэгтэй эд бараагаа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые абахын тула колхозойнгоо центр ошохо баатай болоно.

Тус сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Кучумов эндэхи эд хэрэглэгшэдэй эрилтые хараадаа абажа, магазин нээхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Д. Сандыков.

Барилгын хэрэгсэлнүүд хомор

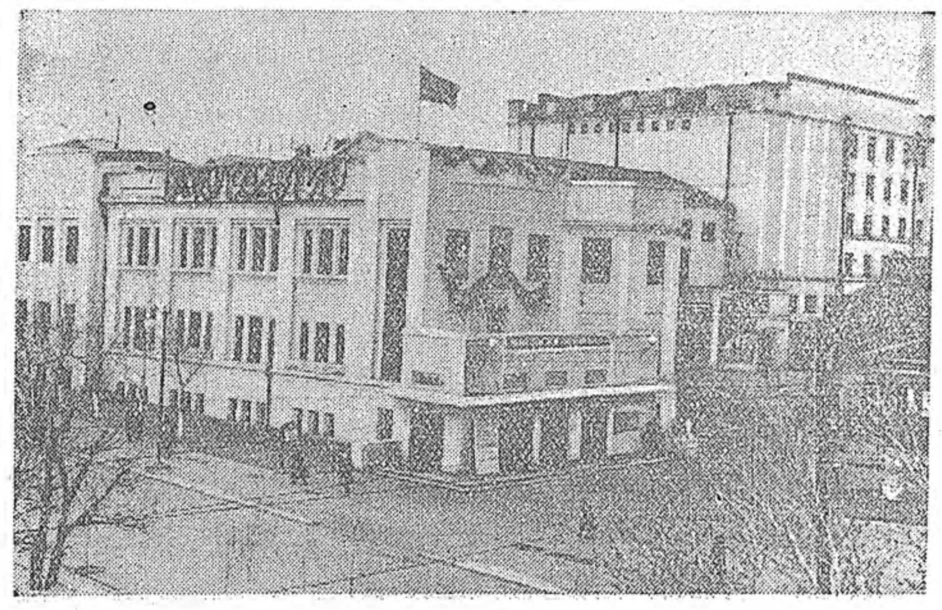
Һүүлэй жэлнүүдтэ манай хүдөө нютагуудта шэнэ гэр байранууд олоор баригдадаг болоо. Ториин аймагташье олон барилга бодоо. Теэд хүдөөгэй барилгашад барилгын элдэб материалнуудаар дутана. Цемент, алебастр, фанера, элдэб шэрэ гэхэ мэтэ зарим газарнуудта оройдоо олдоногүй. Тиимэһээ олон барилгашад гоё һайхан болохо гэрнүүдээ дутуу дундаар хэжэ, орхихо баатай болоно.

Аймпотребсоюзай ажахын магазинда, сельмаг, сельпонуудта барилгын элдэб материалнуудые наймаалха шухала гэжэ барилгашад тоолоно.

Ш. Доржиев, «Улаан Бургалтай» колхозой гэшүүн.

Дээдэ Онгостойдо үбэлэй үедэ
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Республикын санашадай суглуулагдамал команда мүрысөөндэ.
Л. Хайдуровай фото.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ород драмын театрын байшан.
И. Ивановой фото.

Холын малшадай байра байдалые һайжаруулха

Би 18-дахи жэлээ колхозойнгоо холын гүүртэ, отарануудта ажаллажа байнаб. Олонхи гүүртэ, отаруудынай колхозойнгоо центрһээ 20—25 километртэ Топико гэжэ газарта байражанхай юм.

Холын отара, гүүртэ дээрэ ажаллажа байһан малшадайнгаа байра байдалыень һайжаруулха, үдэр бүри дээшэлжэ байһан культурна эрилтыень хангаха талаар колхознай һүүлшын жэлнүүдтэ нилээд анхарал хандуулдаг болоо. Жэшээнь, колхозой центрһээ арбаад километртэ, Белые воды гэжэ газарта байдаг МТФ-гэй, ОТФ-гэй байранууд шэнээр түхеэрэгдэжэ, тэндэнь малай типовой байранууд, мүн хүнэй һууха гэрнүүд олоор баригдаа. Тэрэшэлэн культбаза, ларёк, бани бии болгогдоо.

Гэбэшье, холын олонхи гүүртэ, отаранууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан малшадай байра байдалынь үшөө муу байһан зандаа. Топико гэжэ газарта һүүлшын арбаад жэл соо хүнэй һууха нэгэшье шэнэ гэр баригдаагүй. Хуушан гэрнүүднай ехээр заһабарилгада орохоор болоо. Теэд колхозоймнай правлени тэдэнээ һэльбэн заһабарилдаггүй, харин жэлһээ жэлдэ миил үүдэ, урхыень бүглэһэн болоод орхидог заншалтай. Тиимэһээ үбэлэй үедэ, илангаяа багашуултай бүлэнэрэй эдэ гэрнүүд соо һууханъ ехэ бэрхэшээлтэй байдаг.

Үбэлынь, илангаяа шэнэ түл абалгын үедэ, гүүртэ, отаранууд дээрэ малшад олоор сугларна. Энэ үедэ нэгэ заахан гэртэ 8—10 хүн суглараад, һайнаар эдеэлхэ, амархашье аргагүй болоод байдагбди.

Мүн малшадай культурна эрилтыень хангаха асуудалда анхарал хандуулагданагүй. Кино хараха, радио шагнаха, газетэ, журналнуудай шэнэ номернуудые уншаха аргагүй байдаг. Тэрэшэлэн һайнаар хүдэлмэрилхэ арга боломжо байгуулагданагүй. Заримдаа үбһэ, түлеэгээр дутаад, тэдэнэйнгээ хойноһоо ябажа, хүдэлмэреэ һаатуулха ушар үзэгдэдэг.

Мүнөө мал ажалай эгээл харюусалгатай үедэ манай гүүртэ, отаранууд дээрэ хүнүүд дутуу. 3 хүнэй орондо 1 хүнэй хүдэлмэрилжэ байха ушарнууд бии. Юундэ иимэ байдал тохёолдооб гэхэдэ, колхозой центртэ һуугаашад холын гүүртэ, отарада ерэжэ, энэ мэтын бэрхэшээлнүүдтэй ушаралдахаяа айна бшуу. Жэшээнь, би мүнөө 424 толгой түлтэ гансаараа харууһалжа байнаб. ОТФ-е даагша нүхэр Вахрушев үшөө хоёр хүниие минии отарада томилхо гээд, хэды бэдэрбэшье, эндэ ерэжэ хүдэлмэрилхэ хүниие олобогүй. Гэхэ зуура, колхозоймнай центртэ ажал хүдэлмэридэ хабаадалсадаггүй хүнүүд яһала олон гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Хэрбээ саашадаа колхозой правлениин, партиина организациин холын гүүртэ, отаранууд дээрэ ажаллажа байһан малшадай байра байдалыень эрид һайжаруулжа, тэдэнэй культурна эрилтыень һайнаар хангаа һаань, ажал хэрэгнай бүри урагшатайгаар ябаха байгаа.

В. Сангадиев, Баргажанай аймагай «Гигант» колхозой хонишон.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ» БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Алдуугаа дабтажа болохогүй“

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын январиин 11-нэй номерто толилогдоһон байна. Баргажанай аймагай Уланай сомоной Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ, «Большевик» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд барилгын модо бэлэдхэхэ хүдэлмэриие хойшонь татана. Тиимэһээ модо, шулуун дутажа олон барилга удаарна гэжэ тэрэ бэшэг дотор тэмдэглэгдээ һэн.

Заагдаһан баримта шалгалтаар булта зүб байба гэжэ манай редакцида Баргажанай аймсоведэй гүйсэдкомһоо абтаһан харюу соо хэлэгдэнэ.

Барилгын модо, шулуу бэлэдхэхэ тухай асуудал аймагай колхозуудай правлениин заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдээ. Дурсагдаһан Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта олон хүн барилгын модо бэлэдхэхэ болоо. Тиихэдэ «Большевик», XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта барилгын модон бэлэдхэгдэжэ эхилээ.

Эхир хоёр

Д. Чимитовэй фотоэтюд.

Хүүгэдэй дуун, хүгжэм хомор

Манай республикын уранзохёолшодой хоёрдохи съездһээ хойшо үнгэрһэн саг соо хүүгэдтэ зорюулагдаһан удха һайнтай, уран хурса шэнэ, шэнэ зохёолнууд яһала олоор хэблэгдэн гаргагдаа.

Гэхэ зуура, хүүгэдэй дуулаха дуун, хүгжэм тон лэ хомор байһаар. Манай уранзохёолшод эдэ жанрнуудта анхарал табяагүй гэхэ гү, али обёороогүй гээшэ ха. Мүнөө болоод байхада эхин һургуулинуудай һурагшадай, мүн бүришье бага наһатайшуулай дуулаха мүртэй дуун, хүгжэм үгы шахуу.

1955—56 оной һуралсалай жэлэй үедэ гаргагдаһан «Бурят-монгол эхин һургуулида хэрэглэхэ дуунуудай суглуулбари» соо мүн бэлэдхэлэй, 1-дэхи классай һурагшадай дуулаха 12 дуун оролсоно. Тэрэ мүртөө тэдэнэй зариманиинь ехэшүүлэй дууладаг дуунууд болоно. «Суглуулбари» соо иимэ дуунууд хэблэгдээ: «Шуур, шуур дуутай», «Комсомол», «Улаанхан занданаа ургуулһан», «Коммунис парти», «Набша сэсэг», «Түмэр тэргэ», «Тарилгын дуун», «Манай кавалери», «Жаргал», «Ворошилэв тухай дуун», тэдээн сооһоо гансал «Шуур, шуур дуутай» гээшэнь багашуулда хабаатай.

Харин 2, 3, 4-дэхи классуудта дуулагдаха дуунууд баһал иимэрхүү. Жэшээнь, 2-дохи классай һурагшадта зорюулагдан хэблэгдэһэн 13 дуунай 10-ниинь ехэшүүлдэ зорюулагданхай. Эдэ дуунууд үни заяанда, гушаад онуудта дуулагдадаг байһан юм.

Эхин һургуулида дуулагдадаг дүшэ гаран эдэ дуунуудай олонхинь багашуулда, илангаяа бэлэдхэлэй, нэгэдэхи, хоёрдохи, гурбадахи классуудай һурагшадта ойлгосогүй үгэтэй. Жэшээлэн хэлэбэл, комсомол, коммунистическэ парти, коммунизм, социализм гэхэ мэтэ гүнзэгы политическэ удхатай үгэнүүдые ойлгохонь багашуулда хүшэрхэн хэрэг бэшэ аал? Тиигэнхаар, бага наһатай һурагшадта тэдэнэй ойлгохоор, тон юрэнхы юумэн дээрэһээ гүнзэгы поэтическэ тайлбари хэжэ, дуунай үгые найруулбал ехэ һайн байгаа гэжэ һанагдана.

Һурагшадай дуулаха түрэл нютаг дайда тухай дуунууд хомор. Байгаашье һаа, хуушарһан удхатай гү, али хүшэр хүндэ үгэнүүдтэй. Мүн арадуудай хани барисаан тухай, бурядай революционернүүд, эрдэмтэн, Советскэ Союзай Геройнууд, Социалис Ажалай Геройнууд, мантан томо коммунизмын барилганууд, хүбүүд, басагадай ажалай баатаршалга тухай уран хурса, лирико-патриотическа дуунууд мүнөө болотор бэшэгдээгүй байһаар.

1956 оной февральда болоһон республикын композиторнуудай 1 съезд дээрэ дуу, хүгжэм олоор бэшэхэ, ниитын дунда олоор тарааха гэжэ байгаад тогтоол абтаһан бэлэй. Тэрэ гэһээр хоёр жэл боложо байна. Энэ үе соо хүүгэдтэ шүлэг бэшэдэг поэдүүд Данри Хилтухин, Чимит-Рыгзен Намжилов, Ширап Нимбуев болон бусад нүхэд һүүлэй жэлнүүдтэ энэ гэхээр дуунай һайн үгэ найруулан зохёогоогүй.

Тиихэдэ бурят драмын театрта һүүлэй үедэ нилээд олон һай һайн пьесэнүүд табигдаашье һаа, харин хүүгэдтэ гэжэ нэгэшье тиимэ һонирхомоор пьесэ табигдаагүй байна. Багашуулай ажабайдал, һурагшадай һуралсал, хани нүхэсэл, ажал хүдэлмэри, түүхын-революционно ажабайдал гэхэ мэтэ һонирхолтой асуудалнууд хүүгэдэй драматургида харуулагдаагүй байһаар. Хэнэйшье мэдэхээр, эдэ асуудалнуудай хүмүүжүүлхы ехэ удхашанартай байһаниинь мэдээжэ. Теэд энэ асуудал юундэ мүнөө болотор хүүгэдэй пьесэ соо харуулагдаагүй, шиидхэгдээгүй байнаб? Ородой эрхим һайн хүүгэдэй пьесэ оршуулжа байбал һайн бэлэй гэжэ һанагдана.

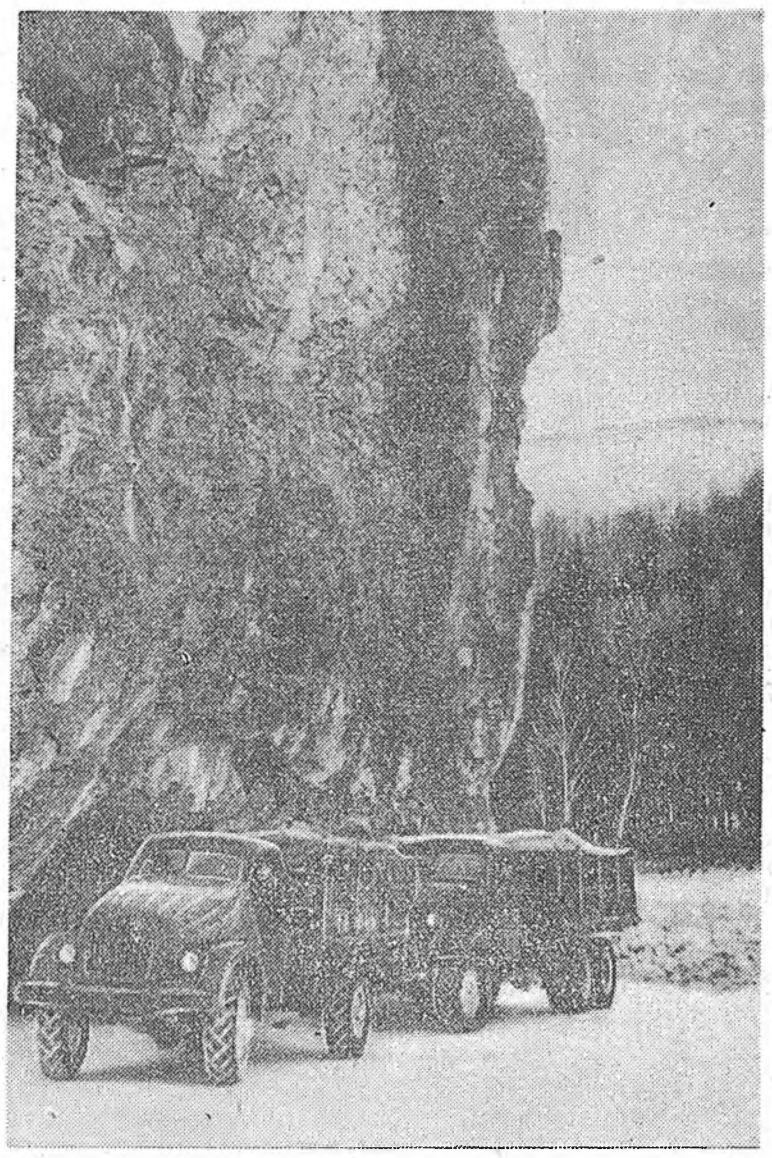
Хүүгэдтэ зорюулагдаһан дуу, хүгжэм, пьесэ бэшэхэ асуудалаар БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай правлени, Гэгээрэлэй министерство, Культурын министерство анхарал хандуулжа, дары хэмжээ абаха бэзэ гэжэ һанагдана.

А. Мангатханов.

ҮҮЛЭНЭЙ ДЭЭГҮҮР...

Шанха өөдөө шобойн гараһан Саяан уулын орьёл мундаргануудай забһараар хүбэн сагаан үүлэн баглайран тамарна. Хадын хабшалнуудаар дошхон урасхалта горхонууд хүүежэ байдаг. Түглэгэр үдхэн тайгын орой дээгүүр Мүнхэ-Сарьдаг саһан малгайгаа толоруулна... Эдэ бүгэдэ энээ руу түрүүшынхеэ ерэһэн хүндэ тон һонирхолтойгоор үзэгдэдэг юм.

Зэрлиг ангуудай үлзэйхэнөөр сэнгэжэ ябаһан Саяанай шэнэһэн тайгада ашагта малтамал бэдэрэлгын ехэ хүдэлмэри хэгдэдэг болонхой. Хангил үндэр хабсагайн хормойдо, ташалан майлануудта геологуудай тосхонууд бии боложо, электрын гал яларһаар үнинэй. Ашагта малтамалай шэнэ шэнэ уурхайнууд бии болоно.

Үбэлэй эдэ үдэрнүүдтэ хүндэ ашаа тээһэн машинануудай хүсэлхэ абяан холоһоо сууряатана. Эдэ машинанууд уулын үндэрые дабан, Ильчиртэ байгаа геологуудай экспедицидэ эдеэ хоол, зэр зэмсэгүүдые Мондо тосхонһоо (Түнхэн) абаашадаг юм. Харгы замгүй газараар, хадын горхонуудые зубшан, элдэб бэрхэшээлнүүдтэй тохёолдоһоор Ильчир ерэгдэдэг. Далайн нюруунһаа 2000 метр үндэртэ ябаһан машинануудай моторнууд кислородой дутамаг дээрэһээ нэгэ заримдаа унтаршадагшье байна. Энэ үндэр дээрэ гараад байхада, үүлэн тээ доогуур хөөрэн, һалхинда туугдажа, иишэ тиишээ һүндэлжэ байдаг.

Гансал «эрэлхэг зүрхэтэй» хүнүүд Зүүн Саяанай шэлэ дээгүүр машинануудые жолоододог гэхэдэ алдуу бологогүй. Машинаар Ильчир хүрэһэн шофёрые ёһотой баатаршалга гаргаһан хүн гэжэ эндэхид хэлсэдэг юм. Замда ямаршье ушар болодог ха юм: заримдаа елүүр мүльһэн дээрэ халтиржа, урагшаа ябахагүйш, үгы һаа унтаршаһан моторoo саһан шуурган дунда заһаха, дабашагүй шулуун хабсагай тулашахашье ушар болодог. Хэды бэрхэшээлнүүдтэй ушарбашье, зоригтой шофёрнууд, советскэ машинанууд энэ замые дабаһан лэ байдаг.

Шофёр Михаил Сыренович Иванов Ильчирэй геологошэнжэлэлгын экспедицидэ 9-дэхи жэлээ ажаллажа байнхай. Энэ үе соо нүхэр Иванов 150 мянган километр бэрхэшээлтэй харгы дабаһан, хэдэн мянган тонно ашаа Саяаниие шэнжэлэгшэдтэ абаашажа үгэһэн байха юм.

Тэрэшэлэн жолоодогшод Ошор Хоборкоевич Будаев, Николай Яковлевич Плотников, Василий Михайлович Пономарев гэгшэдые Саянай харгыда харахат.

...Уулын оройгоор уняартан байгаа манан соогуур ашаатай машинанууд һубарилдаһаар урагшаа дабшана. Тэдэнэй замынь Саяан уулые шэнжэлэгшэдэй ажаһуудаг Ильчир тосхон хүрэтэр.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Эрхүү голой эхиндэхи шулуун хабсагайн хабшалда ябаһан автомашинанууд. 2. Ильчирэй геолого - шэнжэлэлгын экспедициин эрхим шофёр М. С. Иванов.

О. Березков.

Дүй дүршэлөө андалдана

Һаяхан Закаменай аймагай «Коммунизм» колхоздо «Байкал», «Дружба» колхозуудай хонишод сугларжа, дүй дүршэлөө андалдан абалсаһан, «Улаан Одон» колхозой хонишодой хандалгые һайшаан дэмжэһэн байна.

«Коммунизм» колхозой үнинэй хонишон Цыремжит Шагжиева өөрынгөө дүй дүршэл тухай сугларагшадта һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө.

—Хурьгадые түлжүүлхэ шэнэ аргые ажалдаа хэрэглэжэ байнаб. Хурьгадые эхэтэйнь хамта хүйтэн байрада байлгажа түлжүүлхэдэ, томо, тарганууд, нооһо һайнтай байдаг. Мүн уһа, үбһэндэ түргэнөөр ородог юм,—гэжэ нүхэр Шагжиева хөөрэбэ.—Мүнөө ниитынгээ хонидой тоо толгойе олошоруулха, ехэ нооһо абаха гэһэн зорилгые бэелүүлэн, би энэ жэлдэ 100 хонин бүриһөө 140 хурьга абаха, нютагай үүлтэрэй хонин бүриһөө 2 килограмм нооһо хайшалха зорилготойб.

Түрүү хонишоной хэлэһэн үгые сугларагшад һайшаан дэмжэжэ, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаа.

Д. Сосоров.

Тракторнуудаа түргэнөөр заһабарилна

Урда хадаһаа хүүен урдажа гараһан тунгалаг сэбэр уһатай Онёо голой зүүн эрьедэ түбхинэһэн МТС-эй бууса. Хүнтэйн МТС-эй механизаторнууд эдэ үдэрнүүдтэ СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ ажалай мүрысөөндэ жагсаад, трактор, машинануудые заһабарилха түсэбөө мартын 16-да дүүргэхээр ажаллажа байна. Эндэ һүүлэй мэдээгээр, 55 тракторай 34-ниинь, хүдөө ажахын машинанууд булта заһабарилагдаа. Илангаяа мотор заһабарилдаг узелай хүдэлмэришэд һайнаар ажаллана. Эдэнэрэй үдэр бүриин ажалай дүүргэлтэ 115 — 120 процент болодог. Механизаторнууд Г. Агафонов, Г. Зверьев болон бусад үдэр бүриингөө даалгабариие хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Тэрэшэлэн трактор, машинануудые хабсаргагшад Р. Галимов, А. Максимов, А. Галин гэгшэд моторно узелайхидһаа дутуугүйгөөр ажаллана.

—Бидэнэр һунгуулиин үдэр болотор абаһан уялгаяа дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэхэбди,—гэжэ эндэхи механизаторнууд мэдүүлнэ.

Баргажан. **Л. Дмитров.**

Залуушуул туһална

Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозой комсомольско эхин организаци (секретаринь нүхэр Жамбалов) Мухаршэбэр гэжэ нютагтахи отарада ошожо, комсомолшууд-залуушуулай воскресник үнгэргэбэ. Воскреснигтэ хабаадагшад хониной хашаа cooһoo хэдэн шарга наг шэбхэ поли дээрэ гаргаа, хорёо хотыень газаа дэсоогүй сэбэрлээ. Комсомолшууд Дора Мангатаева, Владимир Куриганов гэгшэд оролдосо ехэтэйгээр ажаллажа, нүхэдтөө жэшээ харуулба.

Д. Николаев.

Худөөгэй самодеятельностьдэ зорюулагдана

Замай дуун

Үгэнь Д. ДАМБАЕВАИ Хүгжэмынь К. РАДН...

Аяар холын бурядһаа
Амар мэндэ хүргэжэ,
Хурдан поезд шуумайгаад,
Хуугай табин түернэ.

Зургаан сүүдхын туршада
Зургаа мянган модые
Һэтэ дабан харбажа,
Һэлгээ харгы эсхэнэ.

Мундуу түргэн гүйдэл соонь
Москва тээшэ далитаад,

Дууша малша бурядэ
Дуунайнь хүгжэм зэдэлнэ.

Байгал далайн эрьеһээ
Бардам хоолойнь аялга
Агуу манай Сибириин
Ажал солоор дурдана.

Заяа жаргал мэдэрһэн
Залуу дуушын дуунууд соо
Ангар һайхан мүрэмнай
Адар хүсөөр магтуулна!

Тобшо һонинууд

☆ Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой эбэртэ бодо малай гүүртэ дээрэ культбаза шэнээр нээгдэбэ. Тэндэнь библиотекэ, шатар, даам бии. Мүн «Родина» маркын радиоприемник тодхогдонхой.

Б. Надмитов.

☆ Ахын аймагай центр Орлик тосхондо энэ жэлдэ 2 квартиратай 6 гэр шэнээр баригдаха гэжэ хараалагданхай. Мүнөө аймагай эмхи зургаанууд барилгада хэрэглэгдэхэ модо отолжо, шэрэжэ байна. Эдэ гэрнүүд зундаа баригдажа дүүргэгдэхэ.

Ш. Бамбалаев.

☆ Яруунын аймагай Исингын хүдөөгэй клубай уранһайханай самодеятельностиин коллективэй хүдэлмэридэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд эдэбхитэйгээр хабаадана. Мэнэ һаяхан энэ коллектив малшадта гоё концерт харуулаа.

В. Байбородин.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Белградта пресс-конференци болоо

БЕЛГРАД, февралиин 7. (ТАСС). Эндэ мүнөөдэр пресс-конференциин болоходо гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг гүрэнэй секретариадай тусхай түлөөлэгшэ Я. Петричтэ иимэ асуудал табигдаа: уласхоорондын гол шухала асуудалнуудые шиидхэхын зорилгоор ехэ ехэ гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатай зүблөө хэхэ тухай дурадхалнуудта ямараар хандаха байнат.

Уласхоорондын түгшүүрилтэй байдалые һулаpуулжа, арсалдаата асуудалнуудые бэлохо зэргээрнь шиидхэхын зорилгоор ехэ ехэ гүрэнүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатай зүблөө зарлаха гээшэ угаа шухала болоод байна гэжэ президент Тито һаяхан мэдүүлээ һэн гээд Я. Петрич хэлээ.

Хэрбээ тиимэ зүблөөе зарлабал хүйтэн дайе болюулха, уласхоорондын асуудалнуудые Нэгэдэмэл Нацануудай Организацяар дамжуулан шиидхэхэдэ туһалха байгаа гэжэ Я. Петрич үргэлжэлөө.

Индонезидэ Советскэ Союзай урьһаламжа үгэхэ тухай мэдээсэлые Индонезиин хэблэл һайшаана

ДЖАКАРТА, февралиин 7. (ТАСС). СССР-һээ 100 миллион долларой сэнтэй урьһаламжые Индонезиин абаха болоһон тухай хуулиин проектые парламентын баталан абаһан тухай мэдээсэлнүүд Индонезиин газетэнүүдтэ мүнөөдэр толилогдоо. Урьһаламжа хэрэглэһэнэй ашаар Индонезиин экономиконь национальна замаар хүгжэжэ эхилхэ байна гэжэ Синьпо газетэ заана.

Сталинград городһоо ошоһон делегациие президент Насер уриба

КАИР, февралиин 6. (ТАСС). Порт-Саидай муниципальна Советэй уряалаар Египет ошоод байһан Сталинградай ажалшадай депутадуудай городской Соведэй делегациие президент Гамаль Абдель Насер мүнөөдэр урижа уулзаба.

Уулзалган дээрэ Порт-Саидай, Суэцэй зонын губернатор генерал Абдель Азиз Сафуат байлсаа. Советскэ делегациие хүтэлбэрилэгшэ Сталинград городой гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ А. В. Дынкин делегациин гэшүүдые Египедтэ хүндэтэйгөөр айлшалуулһанайнь түлөө делегациингаа үмэнэһөө баясхалан хүргөө. Советскэ Союз ошоходоо Сталинград городоор ябахыень президент Насерые А. В. Дынкин Сталинградай горсоведэй үмэнэһөө уряа.

Сталинградай түлөөлэгшэд Египет ерэхэдээ, египет арадай ажабайдалые гүнзэгыгөөр шудалаа гэжэ президент Насер делегадуудые амаршалха зуураа баясхалантайгаар мэдүүлээ. Советскэ Союз ошожо ерэһэн Египедэй бүхы делегаци египет арадта совет арадай хани халуунаар хандадаг байһандань ехээр баясаһан байна гэжэ президент үргэлжэлүүлээ. Бэе бэедээ делегацинуудые эльгээлсээд байхадамнай манай арадуудай хани барисаан улам бэхижэхэ байна.

Хариин ээрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүүсэн тэмсэхэдэнь Египедтэ, тэрэшэлэн араб яһанай бусадшье арадуудта Советскэ Союзай туһалдаг байһанайнь түлөө совет арадта манай арадай ямар хани халуунаар хандадаг байһыень таанад Египедтэ айлшалхадаа хараба ёһотойт гэжэ һананаб. Советскэ Союз ошоходоо Сталинград хүрэжэ, баатар городой арад зониие бэеэрээ амаршалха угаа ехэ хүсэлэнтэйб.

А. В. Дынкин Сталинградай горсоведэй үмэнэһөө президент Насерта бэлэг болгон скульптура барюулаа.

Сталинград городые баатарлигаар хамгаалгын һүр һүлдын тэмдэг болохо энэ бэлэгые угаа ехэ баяртайгаар хүлеэн абанаб гэжэ президент Насер мэдүүлээ. Президент делегациин гэшүүдые үдэшэхэдөө, Сталинградай ажалшадта, тэрэшэлэн бүхы совет арадта египет арадай үмэнэһөө баясхалан хүргэхыень гуйгаа.

Корейн арадай армиин арбан жэлэй ой гүйсэбэ

ПХЕНЬЯН, февралиин 7. (ТАСС). Ниислэл хотын түлөөлэгшэдэй баярай суглаан Пхеньяндахи Моранбон гэжэ театрта мүнөөдэр болоо. Корейн арадай Армиин байгуулагдаһаар арбан жэлэй ойдо зорюулагдан, энэ суглаан зарлагдаа. КНДР-эй правительствын, ажалай партиин хүтэлбэрилэгшэд, республикын сэрэгэй ажал-ябуулагшад, хитад арадай һайндуратанай түлөөлэгшэд суглаанай президиумдэ һууба.

Корейн арадай армиин арбан жэлэй ойдо зорюулагдаһан элидхэлые КНДР-эй национальна обороной министр Ким Кван Хеб уншаа.

Тобшо мэдээсэлнүүд

✪ Тамиз городой судна бүтээлгын верфьдэ (Бельги) «Иван Москвин» гэжэ ашаанай теплоход уһанда табигдаба. Энэ теплоход Советскэ Союзай захилаар бүтээгдэээ.

✪ Советскэ профсоюзуудай делегаци Египедтэ 3 недели шахуу айлшалаад, февралиин 7-до Москвагаа бусаа. Делегациин гэшүүд орон доторхи олон тоото предприятинуудаар, фабрика, заводуудаар ябажа, Египедэй хүдэлмэришэдтэй, Египедтэхи профсоюзай хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдөө. Делегациин гэшүүд февралиин 6-да президент Гамаль Абдель Насертай уулзажа хөөрэлдөө.

✪ Индонезиин республикын правительство, Лаосой правительство бэе бэедээ дипломатическа түлөөлэгшэдые эльгээлсэхэ болобо гэжэ Индонезиин гадаадын хэрэгүүдэй Министерство мэдээсээ.

✪ Совет оронһоо ошоһон скрипач Леонид Коган Канадын Торонто городой концертнэ залда түрүүшынхеэ наадаа. Концертые хүн зон ехээр һонирхон хараһан байна.

✪ Брюсельдэ советскэ фильмнүүд нэгэ неделиин турша соо харуулагдажа дүүрээ. Бельгиин хүн зон советскэ фильмнүүдые ехээр һонирхон хараа.

Арадай аман зохёолһоо

1. МУУҺАА—МУУ, МОДОНҺОО—ХӨӨ

Нэгэ хүн агнажа ябатараа төөреэд, туража, үхэхэ болоходоо айхабтар гүнзэгы заби зуухын эрмэгтэ ургаһан жэмэстэ модондо аһаад, жэмэсыень эдижэ байтараа халтираад, зууха уруугаа унашоо гэхэ. Тэрээн cooһoo гаража яашье ядаад, ори дуун, уй хай боложо байтарнь амяараа нэгэ ангуушан дайралдажа, тэндэһээнь ходо татажа гаргаба һэн ха. Тэрэ ангуушаниинь олзо ехэтэй ябаһан байгаа: сумаагаар дүүрэн бодон гахайн тарган мяхан түсхынэ, шэлүүһэ булганайарһан оло олоор харагдана. Зууханаа татажа гаргаашаяа садатарнь эдеэлүүлһэн хойноо:

— Энэмнай аюултайшаг газар, арьяатан олон. Эсэшооб, жааха амарһуу. Ши харууһалди,—гээд унтаашана.

Зууханаа гаргуулааша хүнинь нүгөөдынгөө олзодонь обтожо, хорото сэдьхэл түрөөд, алаха һэдэлгээр нэгэ томо шулуу абажа, тархииень шэдэхэдээ алдажа, халта тудахадань нүгөөдэнь сошожо һэришэбэ. Дээрэһээнь агталан унаад, дайлажа ороходонь тэмсэлдэжэ, арга башын хүсөөр абари муута тэрээнээ нөөхи зууха уруунь һөөргэнь шэдэжэрхибэ.

«Муу һаналтые туһалхари муунь гараха, модые даха бүри хөөнь гараха» гэдэг тон үнэн байна даа гэжэ сэдьхэһээр тэрэ ангуушан ошоо һэн.

2. АРГАТА ҮНЭГЭН

Баабгай Үнэгэн хоёр ниилэжэ, хамта ябадаг байба. Баабгайнгаал бариһан мяха хоюулан эдидэг һэн даа. Нэгэтэ баабгайнь нэгэ буга бариад, үнэгэндөө иимэ хэлэбэ:

Бэлэн юумэн дээрэ ходо бай. Энээниие байдаг газартаа үргэлөөд абааша, үгы хэлэ мяха эдихэгүйш.

— Зай, тиимүүл даа. Энэ амитаниие хороогоод байна даа нэгэниинь мяхыень хэлөөд, нүгөөдэнь хойноһоо дахаад хусахадан ябахада ёһотой гээшэ. Хоюулаа зэргэ бүтээжэ шадахагүй туладамни та алиень абахат,— гэхэдэнь «би энэ гай арьяатанай эгээл аад, Үнэгэнэй хойноһоо хаад хусахажа ябахамни хэбтэр» гэжэ Баабгайнь доод мяхаяа өөрөө үргэжэ Хойноһоон Үнэгэн дахажа аалиханаар хусахадһаар радаа хүрөөд, гунан мяхые садатараа эдилсэн гэхэ.

Ц. Бимб...
найруулга

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, зам. редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни и экономики — 47-59, пропаганды и местной информации — 35-14, культуры и быта — 34-05, писем трудящихся и переводов — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н-00654. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак.